

HENRYK SZYMCZAK

Uwagi o artykule Jacka Kuźnickiego „Dokąd zmierza PAN?”

W „Nauce” nr 3/2011 ukazał się artykuł prof. Jacka Kuźnickiego pt. *Dokąd zmierza PAN?* zawierający błędne wnioski z Raportu Światowego 2010. Ponieważ wnioski te posłużyły Autorowi artykułu do niesłusznej, moim zdaniem, krytyki władz PAN, postanowiłem zabrać głos w tej sprawie, zwłaszcza że w kolejnym numerze „Nauki” nie znalazłem żadnej reakcji środowiska na artykuł prof. Jacka Kuźnickiego. Prof. J. Kuźnicki pisze „Według niego (tzn. Raportu Światowego 2010 – uwaga H.S.) cztery nasze najlepsze uczelnie plasują się w skali światowej na pozycjach od 362 do 565. W tym samym rankingu placówki Polskiej Akademii Nauk znalazły się na 72. miejscu”. Błąd, jaki popełnia prof. J. Kuźnicki, polega na tym, że w Raporcie Światowym 2010 instytucje uporządkowane są wg liczby opublikowanych prac, a więc z grubsza, proporcjonalnie do liczby zatrudnionych pracowników naukowych. W ten sposób w rankingu tym na pierwszym miejscu znajduje się Chińska Akademia Nauk, a Uniwersytet Harvarda dopiero na miejscu czwartym. Tak więc ranking ten nie mówi nic o pozycji naukowej określonej instytucji i argumentacja prof. J. Kuźnickiego traci jakikolwiek sens. Omawiany Raport Światowy 2010 zawiera jednak parametr NI (*Normalized Impact*) opisujący, wg intencji autorów Raportu, jakość badań (*Research Excellence*). Parametr ten dla Uniwersytetu Harvarda wynosi 2,42 przy średniej światowej NI = 1. Najwyższe wartości NI dla polskich instytucji wynoszą 1,04; 0,92; 0,87 i 0,85 odpowiednio dla UW, UJ, PAN i PW. I to jest problem który zasmuca i nad którym warto się zastanowić. Podobnie warto pomyśleć, jak to się dzieje, że nauka polska **jako całość** zajmowała w 1996 roku pod względem ilości opublikowanych prac 16. miejsce, a już w roku 2010 spadła na miejsce 20. i została wyprzedzona przez Iran (w roku 1996 sklasyfikowany na 53. miejscu!) i Turcję (miejsce 26. w roku 1996). To są rzeczywiste problemy, a nie problem, kto jest wyżej sklasyfikowany: instytuty PAN czy uczelnie. Do jeszcze bardziej pesymistycznych wniosków odnośnie polskiej nauki **jako całości** doprowadza, niestety, analiza ostatniego raportu World Raport 2011 (<http://www.scimagoir.com/>), w którym wprowadzono dodatkowe parametry charakteryzujące jakość prowadzonych badań.

Comments on the article "Where is PAN heading for" by Jacek Kuźnicki

I wish to make a few critical comments on the article by prof. Jacek Kuźnicki on the implications of the World Report 2010 for Polish science.

Prof. dr hab. Henryk Szymczak, członek rzeczywisty PAN, Instytut Fizyki PAN, Warszawa

